

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek
in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti
v Gorici na dom pošiljana:
vse leto 15 K
v 1. polovici 10 K
v 2. polovici 5 K
Poslanične številke stanejo 10 vin.
"SOČA" ima naslednje priloge: 1. "Kratki
letni" "Kratki po Goriskem in Gradiškanskem" in
"Kratki po Ljubljani in kratkih mestih", dalje dva-
krat v letu "Vozni red železnice, parnikov in poštne",
in "ter mesečno prilogo "Slovenski Tehnik".
Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadst. v "Goriški Tiskarni" A. Gabršček
za naročila brez doposlane naročnine se ne oziroma.
Oglasi in poslanice se računajo po letit-vrstah če
1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
vse in vsebinske oglaševanje vsako odgovornost.

SOČA

Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

so nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nad tr.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12.
popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. popoldne. Upraviništvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne
vpadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravištvu.
"PRIMOREC" izhaja neodvisno od "Soče" vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.
"Soča" in "Primorec" se prodajata v Gorici v
naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski
ul., Jellersitz v Njanski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos.
Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po-
kopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaniški
v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič
na tigu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

"Gor. Tiskarna" A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Pobiranje užitnine.

Predlog

deželnega poslanca dr. Dragotina Treo
radi odprave krivic pri pobiranju užitnine.

V 6. seji deželnega zbora dne 5. marca
1. se je soglasno sprejela resolucija, ki
neri na to, naj c. kr. vlada še nadalje pobira
užitnino za se in za avtonomne korporacije v
lastni režiji, kadar bi pa to odložila, naj po-
beri pobiranje užitnine deželni upravi.

V dopisu c. kr. deželne finančne direk-
cije z dne 2. julija 1906. št. 9281 na de-
želni odbor se povdarja z vso pravico ugodni
finančni uspeh lastne režije. V zvezi s tem,
da deželna uprava še nikakor ni v položaju
prezreti pobiranja užitnine, se da brezdvomno
sklepiti, da bode c. kr. vlada vsaj še ne-
aj let po svojih finančnih organih užitnino
za se in avtonomne korporacije pobirala v
lastni režiji.

Zakaj tudi ne? C. kr. vlada služi s to
priditvijo svoj u lastnim interesom, ker so
se je dohodki povišali že v prvih letih za pri-
bližno 160.000 K na leto, vrh tega pa stori
brez neprijetnosti in stroškov veliko admini-
strativno uslugo deželi in občinam in jim pri-
pomore še do lepega dobička, kateri je bil
prej za te avtonomne korporacije izgubljen.

Deželni dobiček se računi v poročilu na
približno 160.000 K na leto, sicer pa se bode
konečni stalni uspeh dal natančno dognati po
preteku nekaterih let.

Kakor pa jemlje te ugodne vspehe
vsakdo z zadovoljstvom na znanje in želi, da
bi se dohodek vedno olj višal brez povišanja
odstotkov, tako sili s stalnostjo tega stanja
tudi marsikatera pritožba interesovanih obrt-
nikov na dan.

Te pritožbe se tičejo uprave potom fi-
nančnih organov.

Ta uprava sloni na določilih zakona z
dne 25. 5. 1820. polit. zak. zbirka 57 št.
64 in na drugih starih zakonih in odredbah.

Način uprave je torej že zaradi prečast-
ne starosti teh postav in odredb zastarel in
ne odgovarja današnjim prometnim potrebam
v gostilniški obrti.

I. Nastane pred vsem vprašanje, ako bi
ne ne dalo odpraviti velik del lokalnih fi-
nančnih organov s tem, da se dovoli skupini
gostilničarjev enega okraja, združenih z zvezo
ali zadrugo, pavšalno odplačilo užit-
nine po užitninskem kontingentu,
kateri bode finančna uprava v
poslednjem okraju ob lastni režiji
odsejala?

Finančna uprava je že danes v posesti
"kustara" dohodkov na užitnini. Ta izkaz
bode v teku prihodnjih let nad vse natančen
in podroben ter bode povedal c. kr. finančni
upravi in avtonomnim korporacijam na vinar
natančno, koliko se je v tem ali onem okraju
na užitnini plačalo. Plaćevalci se torej lahko
odločijo in prostovoljno za neko dobo 3-5
let — vsaj toliko na leto po odbitku režijnih
stroškov plačati ponudijo, kolikor plačajo gla-
som mnogoletnih skušenj finančnim organom
pod jako drago in neprijetno kontrolo.

Ni uvideti, zakaj bi se v davčnih okra-
jih take zveze ne dale osnovati v prid tistim,
ki imajo pravico užitnino pobirati, in v prid
tistim, ki imajo dolžnost, jo plačati. Prvi —
uradi — bi si prihranili večji del režijnih
stroškov, ki so toliko bolj občutljivi, kolikor
manjša je dežela, drugi — obrtniki — bi
imeli dosti manj nadlog in sitnosti s kon-
trollo; vsak bi plačal potom okrajne zveze,

kolikor ga zadene po računih prejšnjih let, in
le tisti obrtnik, kateri bi ne maral prosto-
voljno plačati, moral bi plačevati pod kontrolo
v to postavljenih užitninskih organov, plača-
nih od zveze obrtnikov.

Ob takem načinu poslovanja seveda ni
izključena pravica do revizije po preteku go-
tovo dobe in dogovorni povišek odkupnine, ako
bi užitninski urad zadobil prepričanje, da je
promet v okraju narastel. Okrajni zvezi obrt-
nikov pa bi moralo biti prepuščeno, med svo-
jimi lastnimi člani nastale poslovne in pro-
metne spremembe izenačiti.

Je torej v interesu obeh strank ležeče
za tako sporazumljenje med uradi in okraj-
nimi zvezami obrtnikov najti o pravem času
primerno pot, naj bi že bode pobiranje užitnine
v rokah državne uprave ali pa naj preide na
deželo.

II. V starih zakonih in navodilih so
tudi nekatere določbe prestroge in preveč
finančne.

V nekaterih krajih, kjer se vsa navo-
dila od finančnih organov strogo in dobesedno
izvajajo, je čuti prepogosto glasne pritožbe.
Osobito se tožijo obrtniki-gostilničarji, da mo-
rajo hoditi tudi če so še tako daleč izven se-
deža finančnih organov, vendar na uradne se-
deže po bolete, kar je zvezano z nepotrebnimi
poti in stroški.

Istotako se pritožujejo, da je včasih
treba čakati vkljub pravočasnemu naznanilu
delj časa na prihod finančnih organov, ki so
dostikrat drugje okupirani in da se vkljub
največji potrebi ne smejo dotakniki zapečate-
nega sode. Videti je vendar, da zadostuje že
pismeno naznanilo finančnemu uradu; ako
pride finančni paznik tudi šele čez dva ali tri
dni v klet k odprtemu sodu, gotovo ne bode
obdajal manj kot vsebinsko polne posode. Skrajno
neprijetno in slabo je to čakanje ob času, ko
mošt vre in ko je treba posode vedno pravo-
časno zalivati.

Tukaj bi se moralo dobiti novi pro-
metni dobi primerna nova sredstva, ki bi si-
cer na eni strani varovali užitninske oblasti
pred sleparijo, z druge strani pa oprostili se-
danjega posestnika — gostilničarja pred staro
preveliko mero preglavic in odgovornosti.

III. Očitna krivica v zastarelih zakonih
in odredbah pa je končno, da mora posestnik,
ki je ob enem tudi gostilničar, plačati užitnino
od lastnega svojega vinskega pridelka ali od
kupljenega vina, ki ga porabi za svojo dru-
žino in vrh tega še od pridelka, ki ga porabi za
delavce večinoma prav v dobavo tega pridelka.

Ta krivica je naravnost vpjoča in ne
dela posebne časti našemu davčnemu sistemu.
Tak posestnik — gostilničar ne plača samo
zemljiškega davka kot posestnik, pridobnine od
obrti in užitnine od konsuma, on mora pla-
čati še poseben davek, da sploh
sme biti obrtnik in posestnik ob
enem. Z visoko užitnino na lastno porabo
in posebno še na porabo za kmetijske svoje
delavce je prav kaznovan za to, da se
upa poleg gostilniške koncesije še imeti svoje
posestvo, svoj vinograd. Določba, da je 2 km
daleč od gostilne prosto imeti vino neobda-
čeno, torej tudi za družino in delavce, je prišla
gotovo od "zelene mize", ker takih gospo-
darskih filijalk nima kmalu kateri; družina in
delavci dobe jed in pijačo tam, kjer je go-
spodar in kjer je seveda tudi gostilna, in tako
nima ta določba nobenega pomena, če se že
noče s posestniki — gostilničarji malce pošaliti.

Proti tem skrajno fiskalnim in krivičnim
določbam so se posestniki-gostilničarji že po-
novno na sestankih pritoževali ter končno

tudi "Trgovsko-obrtno društvo" naprosili, naj
v odpravo te krivice kaj ukrene.

Pri enem teh sestankov osobno navzoč
in o teh krivičnih razmerah podučen, sem za-
dobil prepričanje, da bi se dali vsi ti nedo-
statki večinoma s primerno odredbo visokega
c. kr. finančnega ministerstva na podrejene
finančne organe odpraviti; v skrajnem slučaju
se naj glede točke pod III. spremeni, ako
treba, že itak zastareli in obnovitve potrebni
zakon. Stvarno bi zadostovala odredba na fi-
nančne organe, da se ima za vsakega gostil-
ničarja, ki je ob enem posestnik, oprostiti
obdajanja tolika množina pijače,
katero potrebuje približno za
družino in za delavce, potrebne za
gospodarstvo. To potrebo bi imeli ugo-
toviti finančni organi na podlagi mnenja žu-
panstva odnosno cenilca ter posestniku vsako
leto odpisati tozačevno užitnino.

Stavim predlog:

Visoki zbor skleni

resolucijo:

Visoko c. kr. finančno mini-
sterstvo se voozivilja, da primer-
nim zakonitim ali odredbenim po-
tom odpravi tiste strogosti pri
pobiranju užitnine, ki so nepo-
trebne in sedanjim prometnim
razmeram več ne odgovarjajo,
zlasti pa naj preskrbi, da se po-
sestniki, ki so ob enem gostil-
ničarji, oprostijo užitnine za tisto
množino užitnini podvrženih pred-
metov, katere potrebujejo neob-
hodno za svojo družino in svoje
delavce pri obdelovanju svojih
posestev.

V Gorici, dne 8. marca 1907.

DOPISI.

Iz Dolnje Vrtojbe. — Dopisnik H. žuga s
presenečenjem; ali mi se tega ne strašimo,
ker smo prepričani, da nimate več kaj takega
povedati, kar bi koga presenetilo. Prihranili do
sedaj nam niste še ničesar, kar so najbolj
dokazali Vaši dopisi v "Soči", in ko so Vam
tam odpovedali prostor, polnili ste "Gorici"
njene zmeraj lačne predale. Kdor je vse to
čital, se Vaši grožnji le smeje ter Vas po-
miluje.

Dopisnik obljublja deset kron za dobro-
delne namene, naj povemo imena onih, ki so
ščuvali v Biljah. Za 10 kron ne bomo igrali
vloge izdajalcev! Ako pa dopisnik daruje 50
kron za družbo Sv. Cirila in Metoda v Ljub-
ljani, mu brez poklonov to povemo.

Mi smo se osebnost v Biljah informovali
ter so nam ti skesani fantje sami povedali, da
obžaljujejo svoj čin, in da so bili v to našču-
vani! Imena dveh čitalničarjev so tudi pove-
dali, drugi da so jim neznani. Naj dopisnik H.
tudi enako stori, in ako mu resnico povedo,
izve tudi, da je eden izmed onih dveh nekaj
pijače v ta namen plačal.

V zadregu traja nas ne, spravlja poziv,
naj dokažemo, da je 5 "klerotov" pri Čital-
nici. Ako bi pozval, naj dokažemo, da je tam
5 odločnih naprednjakov, potem bi nam bilo
težko to dokazati! Povedali bi Vam lahko
tudi, kako so prišli "kleroti" v naši občini
do veljave; čegava naj bi bila ta zasluga in
še marsikaj drugega. Čimdalje izzivate, manjši
postajate, dokler ne zlezete popolnoma pod
klop. —

Volilno gibanje.

Kras je govoril!

Nedeljski shod v Sežani je bil krasna
manifestacija napredne misli. Nad 350 župa-
nov, podžupanov in zaupnikov narodno-na-
predne stranke se je zbralo v Mahortičevi
gostilni. Dvorana, ki je bila na razpolago,
je bila mnogo pretesna za vse volilce. Ljudje
so stali po hodniku, da bi ujeli kako besedo,
mnogo pa jih je moralo oditi v stranske sobe
in dvorišče, kjer so čakali na rezultat.

Shod je otvoril ob 1/2. deželni poslanec
dr. Treo. Pozdravlja navzoče, ki so prihiteli
z vsega Krasa v tako obilnem številu. Kon-
statuje, da je zastopan ves komenski in se-
žanski okraj. Pozdravi odposlanca tržaških
Slovencev dr. Mandiča in člana izvrševal-
nega odbora nar. napredne stranke dr. Igo
Janca in dr. Dinko Puc-a. Imenuje
predsednikom g. Jos. Živica iz Skopega,
podpredsednikom g. Švaro iz Komna. —
Predsedništvo zavzame prostor, nakar dobi
besedo poslanec Al. Štrekelj, ki je govoril
približno tako:

Največja čast, ki jo more podeliti narod
svojemu sinu, je, ako ga izvoli svojim poslan-
cem. Zato sem bil iznenaden, ko je prišel
pred leti klic v Dalmacijo, naj pridem zastop-
pat Vaše interese. Prevzel sem, ker sem imel
dobro voljo, koristiti Vam po moči. Težavne
so sicer dolžnosti poslanca; izpostavljen je
vsakovrstnim napadom, dasi bi lahko živel
mirno in udobno. Mi narodno-napredni po-
slanci smo delali, kolikor je bilo v naši moči
v čast naroda in korist volilcev. Nismo se
plašili nastopati odločno, kadar je bilo treba.

V prvi vrsti so nam bile na srcu naše
šole. Omenjam tu naša moška in ženska
učiteljska. Nemško se tam vzgaja naše bodoče
učiteljice in učitelje, z nemškim duhom je
prepojen poduk. To treba odpraviti. Interpe-
liral sem vlado radi poučevanja učnih pred-
metov v nemščini. Učni jezik mora biti slo-
venski! — Posvečali smo vso pozornost gim-
naziji in realki, v katerih vladajo neverjetne
razmere. Mnogo nadarjenih naših dijakov ne
more dalje, ne more končati študij, ker ne
umejo učnega jezika — nemščine. Zahtevali
smo zato, da se ti zavodi poslovenijo, seveda
bi mogli doseči to le, ako bi nas podpirali
tudi Italijani. Toda dotim nam pritrjujejo ti
v obraz, snejo za hrbtom vsako obljubo in
dajejo koncesije Nemcem! — Predlaskim je
bil na gimnaziji suplent neki nemški nadutež,
dr. Durst, ki je s svojim krivičnim nastopom
in žalitvami narodnosti svojih učencev privel
jih do tega, da sta dva razreda štrajkala! Takrat
sem stavil tozadevno interpelacijo in
morda je ravno ta pomagala, da ga je čez
noč vzela burja! — Naša mladež je bodo-
nost našega naroda. A revna je in rabi pod-
por. V tem oziru smo krepko podpirali nji-
hove prošnje in marsikomu smo omogočili s
podporami nadaljevanje študij. — Stiskani
smo od Nemcev in Italijanov. Njih glavno
napadovalno orožje pa so njihove šole. Schul-
verein in Lega Nazionale ustanovljata povsod
šole, v katerih bi se odtujila naša deca na-
rodu. Te šole so mesarji, ki režejo iz našega
telesa živo meso. Proti temu smo delovali z
vso silo in podpirali nasprotna stremiljenja.
Tako se je hotelo svoj čas ustanoviti v Na-
brežini otroški vrtec. Skušali smo to doseči z
vsemi močmi, toda žalibog prepredili so to naši
Italijani. Troški za naše šole so naravnost
ogromni. Naš kmet komaj diha pod njih težo

in zato je bilo od nekdanj naše stremiljenje, olajšati kolikor mogoče to breme, zato smo se vedno in povsod potezali za ustanovitev deželnega šolskega zaloge. Kajti s tem bi se mnogo olajšale naklade za šole, toda dasi smo skušali doseči to na različne načine, dosedaj tega še nismo dosegli. Poskušalo se je svoj čas z abstinenco, potem na druge načine, toda nikdar nismo mogli dobiti Italijanov za to delo. Želja je bila, ali ni bilo moči.

Podpirali smo vedno sadjarstvo, vinorejo, živinorejo, podpirali vedno vse prošnje, katere so došle v tem oziru, pa bodisi od posameznikov, od občin, ali od društev. Poudarjati moram, da smo bili v vseh teh stvareh vedno edini jaz, dr. Treo in dr. Tuma.

Potezal sem se zato, da bi se uvrstila cesta, ki pelje iz Šempolaja v Komen, med državne ceste. Obrnil sem se v tem oziru na c. kr. vlado, a do danes ni še nobenega odgovora.

Naše uradnike na sodnijah preganjali so in jih postavljali v ozadje; dasi niso bili nič manj zmorni kakor Nemci ali Italijani, so vendar avanzirali mnogo počasneje, a godilo se jim je slabše. Obrnili smo se zoper te krivice in zahtevali, da se z našim človekom ravna tako kakor z vsakim drugim. Zabeležiti imamo tukaj vseh, da je v tem oziru sedaj nekoliko bolje. — Sploh smo stavili nebroj interpelacij v mnogih zadevah, katerih posamezno ne morem navajati. Drezali smo nujnejšo rešitev zdravstvenega zakona, stavbenega zakona, postavbe za licencovanje bikov; vsi ti zakoni so sedaj v glavnem dogovorjeni in upam, da se bodo v kratkem času začeli izvrševati. — Krasen predlog je stavil poslanec dr. Treo glede poboljšanja kraških pašnikov in travnikov. Pravici na ljubo moram tu omeniti, da so nas v tem oziru podpirali sicer tudi drugi poslanci. Predlog se je sprejel in precej tisočakov se odslej razdeli vsako leto za ta namen od deželnega zbora in vlade.

Hude borbe smo imeli z Italijani radi kmetijskega društva. Iz te se da posneti, kako ostudno so ravnali Italijani v tem društvu z nami. Primerilo se je, da so metali naše poslance iz društva. Zato panismo mi hoteli dovoliti podpore temu društvu. Vsled vedno neznošnjih razmer pokazala se je potreba, ustanoviti naše lastno društvo. Sedaj pa imamo boj radi podpore temu društvu. Toda mislim, da se nam posreči izvajevati tako podporo, kar je edino pravično.

Delali smo na to, da se oživotvori zakon proti ponarejanju vina. Vivate, koliko truda, koliko kapljic znoja stane kozarec vina! Tega hujše pa je potem, ako se dobri kapljici dela konkurenca s ponarejenim vinom. Zavzeli so se za to tudi drugi deželni zbori in ta zakon bliža se uveljavljanju. Vinska klavzula je odpravljena, uveljavi se zakon proti ponarejanju vina, mislim torej, da nam bode odlej mogoče prodajati naša vina boljše kot doslej. Uprli smo se tudi proti temu, da bi se vino, ki se rvača v Gorico, dacriralo, nadalje da bi se dacriralo ono poluvino, katero se napravljajo s tem, da se vlije na tropine vodo.

Glede brezobrestnega posojila zavzel sem se za to, da bi se zvišal deželni prispevek od 20.000 K na 50.000 K, kajti od visokosti deželne podpore je odvisen tudi prispevek vlade, ki da enkrat ali dvakrat toliko. Žalibog se ta moj predlog ni sprejel. Toda ako pride še v letošnjem zasedanju to vprašanje zopet na razgovor, bodem tudi znova zahteval povišanje tozadavne podpore. Zahteval sem, da daje vlada našim trtorejcem na razpolago boljši material, kajti v mnogih krajih je slab vseh provzročen vsled slabih in tenkih vinskih trt.

Stavil sem že lansko leto predlog glede splošne volilne reforme za deželni zbor. V tem oziru sem nverjen, da sem storil prav, kajti stanovi se na ta način zjednatijo.

V glavnih potezih očrtal sem s tem svoje delovanje v deželnem zboru. Mirno vest imam, da sem storil, kar je bilo v moji moči, da nisem zanemarjal svoje dolžnosti (živahno odobravanje, dolgotrajni živio-klici).

Nato se oglasi k besedi poslanec dr. Treo: „Jaz hočem samo v kratkih besedah dopolniti poročilo svojega tovariša Štreklja. Volili me niste kot posestnika ali strokovnjaka v gospodarskih zadevah, ampak zato, da imate v deželnem zboru tudi jurista veščaka. Zato Vam hočem poročati pred vsem o pravnih stvareh. Spominjate se še, da se je

skušalo uveljaviti občinski zakon za goriško deželo. S tem zakonom nastali bi za naše občine novi veliki troški, nova bremena, zlasti s prisilno institucijo občinskih tajnikov. Vedoč, da naše kraške občine takih bremen ne bi mogle zmagati, upri sem se proti temu zakonu; temu odporu je sledilo ljudstvo in doslegli smo vsaj toliko, da občinski zakon vkljub temu, da ga je deželni zbor sprejel, ni še potrjen od vlade, in mislim, da se to v sedanjih oblikah tudi ne stori.

Uredili smo tudi učiteljsko vprašanje. Tudi v tem oziru me vest ne peče. Pošteno smo gledali, da zvežemo potrebe učiteljstva s tem, kar more naš met prenesti. Barantali smo dolgo z italijansko stranko, a naposled smo se zedinili. Potreba je bila očitna, kajti mi rabimo dobro šolo, dobro vzgojeno mladino, a da je to mogoče, rabimo tudi boljše materialno podprto učiteljstvo. Dosegli smo na eni strani, da smo pomagali učiteljstvu, na drugi strani pa smo vsaj zabranili, da niso prišle nove naklade na naše izravne davke.

Jaz sem stavil še različne predloge, katerih sprejetje bi bilo velika pomena za celo deželo, osobito še za Kraševce. Omenjam svoj predlog glede cestnega omrežja v deželi, gledé izboljšanja kraških pašnikov na Krasu, kateri je omenil že moj tovariš. Tako pride vsako leto število tisočakov med naše ljudi.

Posebej moram omeniti svoj predlog glede preskrbitve vode za Kras, in to zato, ker se me je v tem pogledu napadalo. Poudarjam tukaj, da je dal idejo in izvršil dotične načrte nadporočnik Suša, jaz pa sem spravljal vso to zadevo pred deželni zbor. Od tod je šla vsa stvar na c. kr. vlado. V odgovoru ministerstva reklo se je, da imajo Kraševci dovolj vode (protesti in smeh), a vkljub temu je dovolila vlada prispevek za proučevanje načrta. S proučevanjem se prične v letošnjem letu. Seveda moram poudarjati, da ako se bo kaj napravilo v tem oziru za Kras, se to ne bode storilo zaradi vas, ampak iz strateških ozirov.

Skrbeti je treba tudi naši deželi, kako zvišati njene dohodke. Dohodkov nimamo skoro nobenih več; naše doklade so dvakrat in trikrat višje kakor so na Kranjskem, a še tam tožijo, da ne morejo izhajati. Iskati je treba torej novih virov. V tem oziru sem sprožil predlog glede izkoriščevanja vodnih sil v prid deželi. Pri tem bi mogla dežela pridobiti vsako leto prav čedne dohodke. Ugovor, da stvar ni izpeljiva, ne drži. Kajti če se tega poprimo druge kronovine, bode se dalo izvesti tudi na Goriškem.

Omeniti moram konečno, da so nas prvotno naši tovariši od „Sloge“ vrgli v začetku ven, toda potem, ko so uvideli, da je skupnemu nasprotniku treba skupno pokazati zobe — vsaj časih in že radi lepšega, so nas povabili kakor pač prijatelje, katere se išče le, ako se jih rabi; mi smo radi dobre stvari potrpeali in nismo se branili skupnega delovanja, ako smo smatrali to za potrebno.

H koncu moram še zavriniti neko očitanje, s katerim se je dolžilo nekako mene, da nisem storil svoje dolžnosti pri otvoritvi bohinske železnice. Kakor veste, se je vsled netuvenega postopanja vlade pri tej priliki sklenilo napraviti shode po celi deželi. Da se ti shodi niso vršili, ni moja krivda, ampak to je sklenila večina odbora, ki se je sestavil nalašč zato iz obeh strank. Jaz sem se moral udati, dasi sem bil proti temu. A še tisti dan pisa sem vsem kraškim županom v tem oziru pisma, kako naj se vedejo in naj se ne pustijo komandirati od okrajnega glavarstva. Če dotični gospodje župani niso imeli toliko hrabrosti, to ne more biti moja krivda. Zameriti je njim, da niso postopanja okrajnega glavarstva naznanili v Gorico, kjer bi bili mi pač našli način, da bi se odpomoglo postopanju okrajnega glavarja, kateri edini je v celi deželi zabranil slovenske trobojnice, dasi je Slovenec in dasi toliminski okrajni glavar, ki je Italijan, in goriški, ki je Nemec, nista imela ničesar proti temu.

Ko je dr. Treo končal, se ga volilci burno aklamirali.

Nato se zglosi k besedi dr. Gregorič in konstatuje, da sta poslanci v polni meri storila svojo dolžnost. Predlaga torej, da se jima izreče zahvala in pa zaupanje. Jednoglasično sprejeto.

Besedo dobi nato dr. Treo, da poroča o državnozborskih kandidaturah. Povdarja, da bode sedaj pri državnozborskih volitvah odločevalo ljudstvo, da bode parlament ljudski

parlament. Na Krasu ni manjkalo kandidatov. Najpoprej je hodil okoli neki takozvani „agrarci“, toda vspeha ni imel. Po tem se je začelo misliti na nekatere odvetnike. Konečno začel je pred nekaj tedni vladni in duhovni prst kazati v daljno Bukovino na vladnega svetnika Laharnarja. Zares stvar postaja resna. V torek bode sejem, na katerem se bode ponujal Kraševcem namestništveni svetnik Laharnar za kandidata. In v resnici že hodijo različni ljudje po Krasu okoli, kateri pravijo, da Laharnar ne bode odrešil samo Kraševcev, ampak celo Slovenijo na sploh. Ko bi bil uverjen, da bode temu res tako, ne rekel bi niti besedice. Toda zdi se mi, da kakor je bilo nečastno za Kras pri otvoritvi Bohinske železnice, da niso smeli razobesiti trobojnih zastav na svoji zemlji, ravno tako nečastno bi bilo, ako bi zavedni naši Kraševci imeli za svojega poslanca vladnega svetnika (klici: sramota bi bila!) kateremu bode na eni strani kadili vladni gospodje, na drugi pa naši duhovni gospodje, on pa njim. On je c. kr. uradnik, služabnik vlade. Mož, katerega pošljete na Dunaj, zastopati pa mora odločno Vaše gospodarske koristi, zastopati mora naše narodne težnje. Vi vsi veste, koliko truda stane, da dosežemo od naše vlade kako drobtinico na gospodarskem polju. Veste pa tudi, da nam v narodnem oziru naša vlada še nikdar ni dala pravice. C. kr. namestništveni svetnik pa dosedaj ni storil ničesar v narodnem oziru in v bodoče ne bo mogel in ne bo hotel storiti. Uverjen sem, da naša klerikalna stranka kandidira Laharnarja le za to, ker nima nobenega drugega.

Možje volilci! V ljudski parlament mora moč iz Vaše srede, ki pozna Vaše želje in Vaše težnje, ki ve, kaj potrebujete in ki ima v narodnem vprašanju svobodne roke. (Dolgotrajno odobravanje in živio-klici). Nato se oglasi k besedi mllec g. Peter Zabrc iz Sežane in predlaga, naj se proglasi kandidatom gospod Alojzij Štrekelj. Kakor hitro se je spregovorilo ime Alojzij Štrekelj, nastalo je po dvorani viharno navdušenje. Vse je klicalo: „Živio poslanec Štrekelj, Štrekelj je kandidat“ itd. Klice so ponavljali volilci pred dvorano in na dvorišču. Preteklo je nekaj minut, da je zamogel predsednik dati predlog, naj se proglasi deželnega poslanca Alojzija Štreklja za državnozborskega kandidata, na glasovanje. Pozval je, naj dvigne roko, kdor je proti kandidaturi. Oglasil se ni nihče, na kar je konstatiral, da je kandidatura Alojzija Štreklja enoglasno sprejeta. Zopet se je ponavljalo aplavdiranje, odobravanje in živio-klici več minut.

Vstal je nato poslanec Štrekelj in je rekel: „Zahvaljujem se Vam za izkazano čast in izjavljam, da ponudeno mi kandidaturo sprejemem. Vi me poznate, poznate moj program, 33 let sem delal med vami, Vi poznate mene, jaz Vas. Zveza med nami ostane kot doslej, tako bom tudi v bodoče delal v vašo korist in v čast naroda.“

Priproste besede so napravile čudovit vtis in navdušenja zopet ni bilo ne konca ne kraja.

Oglasi se nato k besedi dr. Mandić iz Trsta, ki pravi, da je pač pričakoval navdušenja, toda takega ognja, take zavesti se ni nadejal. Pozdravi shod v imenu tržaških Slovencev.

G. Albin Štrekelj predlaga nato, da se izrečejo tržaškim Slovincem, ki baš sedaj bijejo hud boj za svoje narodne pravice, naše simpatije. Enoglasno sprejeto.

Predsednik zaključil na to shod. Tržaškim Slovincem se je poslala brzojavka.

Izjava.

Ni dolgo od tega, kar si je nam nasprotna klerikalna stranka izmislila in trosila v svet neresnico, da vsled splošne želje cellega volilnega okraja postavljeni kandidat g. Al. Štrekelj ne sprejme kandidature za državni zbor. To so si celo zlobneži drznili objaviti v časopisih. Ko so pa opazili, da si s tem prav nič ne izboljšajo svojih pozicij, širijo sedaj glas, da ga sama njegova rojstna občina Komen ne bo volila. Tako postopanje klerikalnih voditeljev, tak način agitacije, katerim je laž sveto sredstvo v dosego sebičnega svojega namena, je javno poniževanje in neopravičena zloraba občinarjev, ker s tem se jih stavi v temo nerazsodnosti in neznačajnosti.

Vsled tega izzvani smo spodaj podpisani občinski zastopniki in občinarji primorani izjaviti, da občina kakor občinarji Komna vedó ceniti gosp. Al. Štreklja, kateri ima s svojo delav-

nostjo in priljudnostjo neveljivih zaslug za povzdigo gospodarstva in kmetijstva ne le v rojstnem kraju, ampak daleč naokolo. — Jeklen značaj gosp. Al. Štreklja, ljubezen do kmeta in njegovega težavnega stanu, zlasti mini na njegovo delovanje v prid napredku, njegova priprostost, so naravne posledice, da si naš volilni okraj, ki je v pretežni večini kmečki, ne more najti boljšega prijatelja, zagovornika in delavca. Naša občina si čestita, da ima sina v svoji sredi, ki mu iz ljubezni poveri svoje zastopstvo.

Dan volitve bo pričal, da še ni bilo nikdar tako zložne in soglasne volitve v Komnu, kakoršna bo dne 14. maja.

To jamčimo podpisani, zagotavljajo občinarji, med kojimi ne bode izdajice.

Mi ne rabimo v državnem zboru zagovornikov klerikalnih voditeljev, ne čutimo še potrebe zagovornika vlade, ki nam ga ponujajo, mi potrebujemo neobhodno moža, jeklena, neizprosne značaja, ki ima voljo in veselje do dela za svojo domovino in srečo svoje volilce. Tak mož je g. Alojzij Štrekelj, naš domačin!

V Komnu, 8. marca 1907.

Sledi 41 podpisov.

Kandidature.

Živahno se razpravlja o kandidaturah narodno-napredne stranke in klerikalcev v naši deželi. Kar se tiče naše stranke, se vršijo za goriški okraj in za Soško dolino še dogovori. Naša stranka ne komandira kot klerikalci ter se ne postavlja kandidatov kar v Gorici, da bi morali volilci potem samo voliti. Naša stranka je ljudska, zato posluša glas ljudstva. Kras je že govoril, ko so se poprej vršila razna posvetovanja ter se je poslušalo mnenje z različnih strani Krasa. V sporazumu z ljudstvom se postavi tudi kandidata za goriško okolico in Soško dolino. Vrše se dogovori, kateri dovedejo potem do razglasitve kandidatov.

Prosimo torej, da se ne da nikdo begati po različnih razširjevalcih raznovrstnih vestij. —

Domače in razne novice.

SHOD PRI REBKU. — Na poziv več županstev priredi v nedeljo 17. t. m. ob 3. uri pop. pri Rebku shod g. deželni poslanec Alojzij Štrekelj.

Slovensko gledališče. 8. predstava. V nedeljo 17. marca 1907. uprizori se v „Trgovskem domu“: I. Stalni gost. Tragična burka v enem dejanju. Francoski spisal Georges Courteline. — Prevel „Kraj: Pariz“. II. Pot do sreče. Veseloliga v enem dejanju. Spisal A. pl. Kotzebue. — Poslovenil V. Benkovič. — Cene prostorov: Pritličje: Fotelji 2 K; sedeži I-IV. vrste 1 K 50 vin., sedeži V-VIII. vrste 1 K. Balkon: Sedeži I vrste 1 K 50 vin.; II. vrste 1 K, stojišča 50 vin. Dijaki in vojaki do narednika 40 vin. Začetek ob 8¹/₂; konec ob 11. zvečer. Dama naj blagovolijo odložiti klobuke v garderobi. Predprodaja vstopnic v trgovini g. A. Glaharčeka v „Trgovskem domu“.

Pripominjamo, da bo sviral pred predstavo in v odmoru vojaška godba.

„Narodna Prosveta“ v Gorici.

„Agrarno stališče“ in naša stranka. — Dobro se ljudje, ki v zadnjem času radi govorijo o agrarnem stališču. S tem stališčem stojijo sredi med napredno ljudsko stranko in med klerikalci. Agrarno stališče samo na sebi je vredno vsega vpoštevanja, ali uveljaviti se more to stališče le v naši ljudski stranki. Agrarna stran naše stranke je tako velika, da mora privabiti v okrilje naše ljudske stranke vsakega, kdor hoče na agrarnem stališču res kaj delati ter kdor pričakuje uredniškega agrarnih vprašanj. Kdor se temu odtujuje, kdor dela celo proti, pomaga klerikalcem ter škoduje sam sebi. Pomaga klerikalcem, pravimo. Seveda, ker s takim „stališčem“ škoduje naš ljudski stranki. Klerikalec ni in ne bo nikoli, če pa se tudi neče pridružiti naprednim vrstam v katere edino tiče, potem je škodljivec stranki in tako podkrepljuje klerikalno stranko, od katere nima nikdar pričakovati rešitve agrarnih vprašanj. Le poglejte klerikalne poslance, za kaj skrbijo. Za se in za duhovne. Dr. Gregorič je šel v državnem zboru celo tako daleč, da je glasoval za grofe in barone, ki imajo velikanska posestva ter lahko plačujejo davek proti kmetom, ko je šlo za odpis davka.

in kaj so prinesli iz parlamenta kmetom? To, da so zvisali duhovnikom plače. Nad tem se veselijo kmeti! Takim škodljivcem kmetijskih interesov pomagajo oni, ki se držijo nekakega svojega stališča, o katerem mislijo, da je agrarno, pa je le protigrarno in škodljivo.

Naša stranka je nova stranka, prava ljudska stranka, v kateri prav prevladujejo agrarna vprašanja. Le poglejmo sedmo točko programa nove stranke:

"Stranka se hoče zavzeti z vsemimi silami za gospodarski napredek našega posestnika in povzdigo kmetijstva sploh; zato najmožneje zahteva, da se zboljša in razširi kmetijski poduk, da se opreduje posebno živinoreja in sadjarstvo; hoče delovati na inštitivnejše gospodarstvo, odpreti domačim pridelkom stalen in ugodnejši trg; podpira produkcijsko združništvo, izključuje pa za druge, ki služijo političnim strankarskim svrhom."

Ali ni tu jasno povedano, kaj misli naša stranka s kmetom? Kdor hoče torej res povzdi svoje moči delu za povzdigo kmetijstva, se mora okleniti le naše stranke. Čim močnejša bo stranka, čim več pristavev bo imela, toliko uspešnejše bo mogla delovati za koristi kmeta.

Kdor bi sedaj ob volitvah mešal in celil ter se kupal na svojem "stališču", ta se polira in škoduje dobri stvari.

Gospodarski svet. — Organizacijski štatus, da ima naša ljudska stranka poseben gospodarski svet, v katerem je 6 članov izvrševalnega odbora. Ta gospodarski svet ima lepo nalogo: delovati v povzdigo narodnega gospodarstva, nadzirati gospodarsko glavarstvo ter se pečati z najrazličnejšimi kmetijskimi vprašanji. Agrarno stran naše stranke reprezentuje torej ta gospodarski svet. V ta gospodarski svet se imajo stekati najrazličnejše želje in nasveti, kateri se podajo izvrševalnemu odboru potom krajnih in okrajnih odborov. Gospodarski svet bo imel obilo dela, bo tudi deloval. Zato pač se je osnoval, in to bodo skrbeli tudi okrajni in krajni odbori sami.

Na ta način je torej v naši stranki zagotovano lepo kmetijsko delo. Kdor ima oči, vidi, mora z veseljem pozdravljati tako delo ter skrbeti za to, da res prihajajo kmetje težnje končno k tega uvaževanja, kar resno zaslužio. Naše deželani po večini to ne dobro umejo — le tupatam se jih polni nekaj, ki mislijo, da bi mogli na kak drug način, nekako izven strankarstva, delovati v korist kmetijstva. Kdor zavzema tako stališče, cepi in razdružuje ter sili v ... nekako novo stranko. No, kdor zna šteti do pet, mora uvideti takoj, da taka ozka pot ne more priti dobro kmetijskim težnjam in zahtevam. Glejmo jasno pred se! Videti moramo le, da je naša reorganizovana stranka prava ljudska stranka, v kateri je prostora za vse, ki hočejo delovati za boljše čase pretežno kmetijske dežele.

Deželni zbor je imel sinoči osmo sejo. Na prvem redu je bilo 39 točk, večinoma podpredsednik dr. Treo je utemeljeval svoj predlog glede odprave nekaterih strogosti pri plačevanju užitnine. Predlog in utemeljevanje je bilo na prvem mestu. Dr. Treo je predlagal, naj se odda predlog tehnično-ekonomskemu odseku, ali dr. Marani je pokopal predlog, češ, da vlada kaj takega ne dovoli, ker se je skliceval na neko brzojavko iz lanskega leta. Lahko so glasovali vsi za. Dovolilo se je več podpor: županstvu, v Vrtovinu, Ajbi, Ročanju itd. Potem so premembili v statutu občinskega upravnega sveta, načrti dežel. stavbenega reda, načrti dežel. odbora, da ga predloži vladi v Ljubljani. Obširno poročilo prihodajče.

Deželni zbor bo zboroval še ta teden. Prihodnja seja bo jutri pop. ob navadni uri. Zbor bo seje najbrže vsak dan do sobote.

Volilni zbor. — V soboto je bilo poštovno v Gorici 9 Goricanov in 17 tujcev.

Gorica lisa. — V Dornbergu-Zaloščeh je bila stera jutraj po dolgi in mučni boju g. Terezija Budin, roj. Savnik, v starosti 74 let. Pokojnica je bila zares skrbna za svojih otrok. Naj počiva v miru in večni sreči. Preostali nam so žalje! — Preb. bo jutri jutraj iz hiše žalosti na dožalovanje pokopališče.

Gorica se je zagnala danes v g. pot. v Straklju v dveh dopisih in dveh notih. Zagnala se vanj tako falotsko, kakor zna

to le Gregorčič in njegova „Gorica“. Vsakega drugega človeka bi bilo sram tako napadati svojega bližnjega, Gregorčiča tega ni sram, marveč po poti obrekovanja, podlih lažij, hudobije, kakoršne je zmožen le on, dela pot vladnemu kandidatu dr. Laharnarju; no, poti mu ne pripravi v parlament, ampak se naprej v Bukovino. Prosimo kraške može, naj čitajo Gregorčičeve izbruhe na poslanca Štreklja — potem bodo mogli še bolj presoditi, da dr. Laharnar ne sme dobiti niti jednega kraškega glasu. — Če je v Laharnarju še kaj moža, mora zbežati takoj v Bukovino pred takimi prijatelji krog „Gorice“!

O shodu v Sežani pravi današnja „Gorica“, da je bil kilav. Kar piše „Ed.“, da je le farbarija, da so le s težavo zborni skupaj nekaj poslušalcev, da ni bilo skoro nobenega župana na shodu. — Tako drzno lagati o tako lepo uspelem shodu more samo Gregorčičeva „Gorica“. Vsi oni, ki so bili navzoči, se morajo le smejeti Gregorčiču, da si hoče na tak način pomagati, da sam sebi laže. Tako je bil „kilav“ shod, da smo mi s to „kilavostjo“ prav zadovoljni; Gregorčič in njegovi pajdaši pa dobijo na Krasu na dan volitve tako „kilo“, da jo bodo pomnili svoj živ dan.

O onem Pavletiču, katerega so našli včeraj teden v jutro le še malo živega na železniškem mostu, še vedno ni dognano, ali je storil samomor ali ga je kdo vstrelil. — V poštni nabiralnici za zavoje na poštne poslopju v Gledališki ulici so našli včeraj v jutro zavoj naslovljen na tukajšnjo žandarmerijo. Na žandarmeriji so odprli ovoj; v njem je bil nabit revolver in zraven je bilo pismo, pisano slovensko, da je pošiljatelj našel ta revolver oni ponedeljek v jutro ob 4.30 na železniškem mostu tik nekega pijanega človeka. Polastil se je revolverja, sedaj pa, ko se zamaš isče ter da bi kak nedolžen ne trpel, vrača revolver oblasti. Revolver se nahaja sedaj pri preiskovalnem sodniku. Toda ali se je Pavletič vstrelil sam ali je bil napaden, s tem še ni dognano.

Strelo je ubila v Ajellu v Lahihi nekega Bujatija. Sedel je v kuhinji pri ognjišču ter kosil. Lilo je okoli 2. ure pop. v nedeljo. Nastala je nevihta in tresčilo je skozi dimnik. Strelo je usmrtila Bujatija, neko žensko, ki je bila v kuhinji, je strela poškodovana ter jej ožgala lase. Strelo je napravila precej škode v hiši in na bližnjem drevju.

Požar na Krasu. — V Krajnivasu pri Dutovljah je pogorel posestnik Zlobcu velik hlev in senik. Živina je rešena. Škode je okoli 4000 K. Pogorelec je zavarovan.

Mnogo različnega gradiva smo morali odložiti, da smo mogli priobčiti sinoči nam došlo obširno poročilo o shodu v Sežani.

Razgled po svetu.

V češkem deželnem zboru so se izrekli vsi govorniki glede nagodbe z Ogrsko za trajno nagodbo ali za gospodarsko ločitev; nekateri so zahtevali takojšnjo ločitev. Zatrjuje se, da zakonskega načrta o volilni dolžnosti češki dežel. zbor ne sprejme.

Na Dunaju je vseh volilcev za državni zbor okoli 360.400.

Hudo petelinje tma na Turškem. — V Carigradu je udaril v luki Galata neki delavec petelina s palico, ker mu je pel pri magazinu pa ni hotel tega poslušati. Petelin se je nato zagnal v delavca ter mu iztaknil jedno oko in ga močno opraskal.

V bližnosti je v Trstu 37-letna M. Zorzin s sekiro v kuhinji udarjala po glavi 35-letno Ano Gačto, da je padla v krvi na tla. Potem je vzela britev ter si prerezala vrat. Rekla je, naj umrjeta skupaj, ker sta bolni.

Originalni kandidat. — Iz Budejevic poročajo, da je izdal neki bivši sodni sluga Liška oklic na volilce v tamkajšnjem volilnem okraju, naj volijo njega. Pravi, da kot star sodnijski služabnik pozna prav dobro postavbe, zlasti kazenske ter ve, zakaj zaplenjajo liste; če bo izvoljen, izposluje pred vsem, da bodo imele stranke manj stroškov s pravdami. Zahteval bo, da ima zbornica seje vsak dan od 10. dop. točno do 5. pop. Kdor ne bo navzoč, izgubi pravico do dijet. Dijete bo želim s svojimi volilci; pravi tudi, da ga niso nikdar vrgli iz javnih hiš ter da je pravilno poročen. — Drug tak kandidat pa obljubljuje, da odpravi vse indirektno davke.

Sina vrgel volkovom, da si je rešil življenje. — Na poti od Eperjes v Kapi na Ogrskem so

napadli volkovi voz kmeta Josipa Horvata. Konj je tekel, kar je mogel, ali kazalo je le, da omaga in volkovi brez dvoma požro njega, sina in konja. Tu je sinile očetu v glavo misel, da bi žrtvoval svojega sina, da reši tako življenje samemu sebi. In res: prijel je svojega šletnega sina ter ga vrgel med volkove. Med tem ko so volkovi trgali ubogega otroka, si je oče rešil življenje. Kaj pravijo k temu njegovi sovaščanje, si je lahko misliti.

Francoski častniki v japonski armadi. — Francoski vojni minister pošlje več častnikov k japonski armadi v Solo. Potomci Napoleonove armade se hodijo učiti k najmlajšemu kulturnemu narodu.

Kako v Ameriki ščitijo deco. — Pred nedavnim je bil v Čikagi obsojen neki gostilničar v globo 17.500 dolarjev, ker je vedno dajal sosedu-pijancu toliko pijače, da se je ta popolnoma opijanil ter potem doma mučil svoje otroke. Ta razsodba se je opirala na zakon, po katerem je prepovedano dajati opojne pijače onim, ki s pijanstvom spravljajo v nevarnost imetje in življenje svojih rodbin.

Poreško-puljski škof Flapp. — Zadnjič smo omenili, da je dal škof Flapp že dvaindvajset najbolj hrvatskih župnij v roke italijanskim duhovnom. Take ljudi je postavil ta „dobri pastir“ na hrvatske župnije, da vodijo hrvatski narod do napredka, prosvete in svobode! Ostale zapuščene, siromašne kaplanije je prepustil hrvatskim duhovnom. Ironija! — Kje je pravičnost? Da, kadar se dela za hrvatski narod, takrat je vse dopuščeno „ad majorem gloriam“. Ako pa se pritožujejo duhovnikom, da jih ne razumejo v cerkvi, takrat jim „blagohotno“ odgovore, da nimajo dovolj hrvatskih duhovnov. S Tirolci se polni semenišče; ako pa kdo domačih prosi za kakšno mesto, tedaj se mu odgovori, da je vse napolnjeno. Ravno dve leti je, kar se je pripetil tak slučaj izvrstnemu hrvatskemu mladeniču, ki je napravil maturo z odliko, je bila prošnja zavrnjena, češ, da je število že polno. Za Tirolce je seveda vedno prostora. Dopisnik v reškem „Novem listu“ piše: „Vprašamo ga, zakaj ne bi — ako je tako malo naših duhovnov, iste pozval iz krške ali katere druge hrvatske škofije, a ne Tirolce? Da, ali kaj bi rekel Rizzi et consortes? In kaj, da govorimo o svobodi političnega delovanja naših in italijanskih duhovnov?“

Prvim velja najmanjše politično delovanje med kmeti za greh in neposlušnost, dočim je zadnjim vse dovoljeno. Prve se na najmanjšo pritožbo. Italijanov premesti, dočim se drugim prav nič ne zgodi od šk. ordinarijata, pa naj bi se jim oponašalo največjo nemoralnost in nedostojnost. Zato hočem navesti samo en primer, ki osvetljuje vso stvar. Radi demoralizacije in pohujšljivega obnašanja se je pritoževala neka vas v puljskem okraju gledé tamošnjega župnika, ali vse zaman. Ko je bilo vaščanom že dovolj, so sporočili škofu, da razglasijo vsa početja tistega župnika potom časopisja, če ga ne premesti, ali suspendira. Škof mu je poslal — iz bojazni — dekret premestitve. Župnik je pač dobro vedel, kdo vlada v škofiji, zato se je zatekel k dr. Campittelli-ju; dekret premestitve je bil vrnjen in župnik je še nadalje „pastiroval“ v kraju. Ni čudo, da je brez bojazni in strahu nadaljeval svoje delo. Vaščani so se opetovano obrnili na škof. ordinarijat. To pot bi bil župnik suspendiran, ker je bil škof prisiljen uvaževati želje vaščanov.

Ali tudi sedaj ni klonil vratu „pobožni in pravični pastir“. Sedaj pa je naprosil pomoč pri sedanjem puljskem načelniku dr. Stanich-u in pri zdravniku dr. Schiavuzzi-ju; ta dvojica je takoj odpotovala v Poreč in tako je bil dekret telegrafično preklican. Narod se ni mogel nikakor rešiti parasita, dokler se njemu samemu ni vzljubilo zapustiti svoje mesto. Takih dogodkov je še mnogo. Vprašamo poštene ljudi, kdo je poreško-puljski škof? Morda latinizator Flapp? Ne, ampak voditelj italijanske politične stranke v Istri.

Službe išče gospodična

zmožna slov. in nem. jezika v govoru in pisavi, a ital. semo v govoru. Ista ima izpit za ročna dela in krojenje.

Sprejme tudi službo v kaki trgovini ali uradu.

Ponudbe poste rest. št. 3 pod šifro: „Začetnica R. B.“

Za velikonočni nakup!

Gg. peke, trgovce z moko in jestvinami si usoja podpisani najuljudneje opozoriti na svojo zalogo mlevskih izdelkov odlikovanega valjčnega mlina W. Iochmann iz Ajdovščine.

Pšenična moka tega domačega mlina in sicer najfinejše vrste od št. 00 do št. 8 je priznana izborne kakovosti, ter daje v vsakem oziru kropko, okusno in lepo pecivo.

Obenem priporočam slav. občinstvu svoje zastopstvo in zalogo slovečih „ilirskih testenin“ iz „Prve kranjske tvornice Žnidaršič & Valenčič iz Ilirske Bistrice“.

Nadalje uljudno opozarjam na zalogo umetnega ledu iz „Prve goriske tvornice kristalnega ledu“ Avgust Tanner.

Blago se razpošilja po zmernih dnevnih cenah prosto (franko) na vse postaje. — Ceniki na zahtevo brezplačno.

Jos. Rovar

Agencijsko & komisijsko podjetje
Gorica, Stolni trg. št. 9.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposke ulice št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 78.
Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 28. nov. 1902 se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4%, %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5%, %, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5%, %.
Stanje 31. dec. 1905: Zadrugnikov 1790 z 5917 deleži v znesku 108.852 kron. — Hranilne vloge: 1.593.128.33. — Posojila: 1.599.647.39. — Reservni zaklad: 79.082.62. — Vrednost hiš: 112.328.—

CHRISTOFFLE

Namizne orodje in posodje
vseh vrst.
Priznane težko posrebrane
najlepše forme.

Kompletne kasete namiz-
nega orodja, posodja za
omako, kavo, čaj, na-
mizni podstavki, umetni
izdelki.

**Jedino nadomestilo
pravega srebra.**

Posebni izdelki za hotele, restavracije
in kavarne, kakor tudi penzije, gospo-
dinstvo itd.

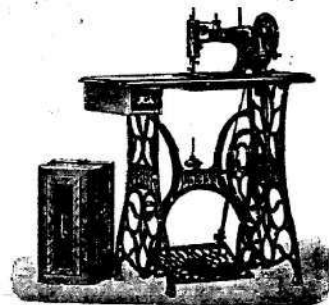
C. kr. dvorni založniki

Christoffle & Co. — Dunaj

I. Operaring 5 (Heinrichshof).
— Ilustrovan cenik na zahtevanje. —
V vseh mestih zastopano po prekupcih.
Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki
garanco tovarniške oznake in ime Christoffle.

**Električna
žepna svetilka.**
Najboljši fabrikat
3-delna baterija, 4 1/2 volt
K 2.50,
z reflektorjem **K 3.50**
proti povzetju.
Heinrich Weiss,
Dunaj XIV./3. Sechshauserstr. 5/5.

Pfaffovi šivalni stroji

so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor
na pr. za šivanje, krpanje in umetno ve-
zenje. — Neprekosljivi za obrtne namene,
šivajo naprej in obratno, tiho in mirno
brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica števil. 1.

Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovarov.

Cene zmerne, pogoji ugodni.

Slavno občinstvo je naproseno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, kateri se pošlje zastonj in franko.

**Iščem za Gorico in okolico
spretnega in pri ljudeh priljubljenega
zastopnika**
kateri bi prevzel objednem tudi mojo tamošnjo zalogo.
Zaupni prosilci naj upošijejo svoje ponudbe na
Vinko Majdič, valjični mlin v Kranju.

Ženstvo!
Strjenje krvi itd. zdravi:
P. Ziervas, Kalk pri Kolinu št. 244.
Gospa G. v M. piše:
„Vaše sredstvo mi je hitro pomagalo.“

Čujte! Čujte!
Prej 18 K
sedaj 7 K

Krasna remontoir-Gloria srebrna ura s 3 moč-
nimi pokrovi, bogato okrašena, dobro iduća. 3
leta garancija, pošilja proti povzetju za
samo 7 kron
J. KÖNIG, tovarna ur,
Dunaj VII. Westbahnstrasse 36./304.

Med,
izvrsten za pecivo ali zdravilo kg po K 1.20
izpihani pomladanski „ „ „ 1.60
pitanec za čebele „ „ „ 1.20
Na debelo v originalnih posodah se
cena izdatno zniža.
Z odličnim spoštovanjem se toplo priporoča
J. Kopač,
svečar v Gorici.

Samo 6
dni

Havre-New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne listke
in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda,
oblastveno potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18,

v novi hiši „Kmetške posojilnice“, nasproti
znane gostilne pri „Figovu“.

Odlikovana pekarija in sladničarna
Karol Draščik
v Gorici na Korau v (lastni hiši)
zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pince itd.
Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Orožja— municije, predmeti za lov, dinamične patrone.

Zaloga šivalnih strojev in dvokoles
različnih sistemov. Lastna delavnica in
popravljalnica orožja dvokoles in šivalnih
strojev.

Kerševani & Čuk

v Gorici

— Stolni trg št. 9. —

Pozor! Pozor!

Ugodna spomladanska prilika!

Kolesa v največji izbiri z enoletnim jamstvom
od K 90.— naprej. Kolesarske potrebščine: izvrsten
zračni čepi po K 3.— Fini plašči od K 5.50 naprej.
— Acetilen-svetilke od K 2.60 naprej. — Konusi za
„Freilauf“ z bremzo od K 14.— naprej. — Masivne
pumpne na nogo, iz litega železa, od K 1.60 naprej.
— Zvonci od 30 vin, naprej. — Držaji od 30 v, naprej.
— Stržice proti blatu iz kovine ali lesa po K 2.40
za garni, aro. — Jeklena prevrtna platišča po K 1.80
— Emajl-lak po 50 vin, — hupe od K 1.70 naprej.
— Osi, konusi, okovi za osi različne velikosti so vedno
v zalogi.

Vse potrebščine za motorje in avtomobile, po
pravila, poniklovanje, emajljanje se v lastni delavnici
najtočnejše in po nizki ceni izvršuje.
Zahtevajte naš obširni cenik, kateri se vsak dan
razpošilja.

Razpošiljalna trdnica za kolesarsko industrijo:
Dunaj, I., Stubenring 6.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana
opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino
patentiranih
zarezanih strešnikov
„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzziegel) „Sistem MARZOLA“
Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.
Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.
Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike
važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.
Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
Takojanja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Sprejmejo se zastopniki

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

— REVMATIZMU in PROTINU —

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina,
lekarna „All' Igna“, Via del Farneto 4.

cena steklenice K 1.40. In Trstu se ga razdeljuje manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim sveskom K 1.— pristo poština.